

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ  
อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี\*  
GOOD GOVERNANCE PRINCIPALES USAGE IN THE ADMINISTRATION  
OF BANGDUE SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, MUANG PATHUMTHANI  
DISTRICT PATHUMTHANI PROVINCE

เบญยาศิริ งามสะอาด

Benyasiri Ngamsaad

ธนิศร ยืนยง

Thanisorn Yuenyong

วุฒิเลิศ เทวกุล

Utilert Devakul

การรุณย์ลักษณ์ พหลโยธิน

Karunluck Bahalayodhin

สมนึก สอนเนย

Somnuek Sonnoei

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University, Thailand

E-mail: dr\_thanakrit@hotmail.com

## บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 2) เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เสนอแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กรอบแนวคิดใช้แนวคิดทฤษฎีของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือ จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม นำไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน

\* Received August 13, 2021; Revised October 21, 2021; Accepted February 15, 2022

ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พนักงานเทศบาลตำบลบางเตือที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาการปฏิบัติงาน ต่างกันมี ความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานไม่แตกต่าง และ 3) เสนอแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ได้แก่ 1) บุคลากรต้องศึกษากฎระเบียบให้ชัดเจน 2) การพิจารณาผลงานต้องดูองค์ประกอบหลาย ๆ ส่วน 3) ต้องเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล และ 4) ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น

**คำสำคัญ:** การใช้หลักธรรมาภิบาล, การบริหารงาน, เทศบาลตำบลบางเตือ, จังหวัดปทุมธานี

## Abstract

The objectives of this research article were: 1) to study level of 2) to compare good governance principles usage in the administration and classified by personal factors Bangdue subdistrict municipality Pathumathani province and 3) to propose the guideline of good governance principles usage in the administration Bangdue subdistrictmunicipality Pathumathani province. The research methodology was a quantitative method. The conceptual framework used the theory of the Regulations of the Prime Minister Office. The population and samples were 140 personnel of Bangdue subdistrict municipality. The research instruments were questionnaire and the reliability was .87. The statistic used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t test, and One Way ANOVA. The study results revealed that 1) level of good governance principles usage in the administration as a whole was at much level, when considering each aspect were at much in 6 aspects. It found that accountability aspect was the highest average, followed by participation aspect, the rule of law aspect, transparency aspect, moral aspect and economy aspect was at less average. 2)The comparison of good governance principles usage in the administration and classified by personal factors, the personnel of Bangdue subdistrict municipality with different genders, ages, educational levels and the period of working showed no difference on good governance principles usage in the administration and 3) propose the guideline of good governance principles usage in the administration including 1) personnel must study the rules clearly 2) Considering the work must look at several



components 3) Must increase channels for people to access information and  
4) Must Publicize more people to participate in activities.

**Keywords:** good governance principles usage, administration, Bangdue subdistrict municipality, Pathumathani province

## บทนำ

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตย โดยมีการเสนอและกล่าวถึงแนวคิดนี้อย่างกว้างขวาง ตัวอย่างที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม คือ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ที่ใช้ในขณะนั้นได้บัญญัติมาตราต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาล หากมีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องและระบบบริหารของรัฐบาลมีความยุติธรรมและเป็นที่น่าเชื่อถือทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งนำไปสู่การลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของบ้านเมืองได้ (บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี, 2544)

ธนาคารโลก หรือ World Bank ให้ความหมายของธรรมาภิบาลว่า เป็นลักษณะและวิถีทางของการที่มีการใช้อำนาจทางการเมือง เพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เพื่อการพัฒนา โดยนัยของความหมายของธนาคารโลก เป็นการชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีธรรมาภิบาล เพื่อช่วยในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรมมีกระบวนการกฎหมายที่อิสระ ที่ทำให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญา อีกทั้งระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติ และสื่อที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบ และตรวจสอบได้ องค์กรสหประชาชาติหรือ United Nations (UN) ให้ความสำคัญกับ ธรรมาภิบาล เพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความ เป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใสธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2544)

สำหรับหลักการเรื่องธรรมาภิบาลก็ได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ดังนี้ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่ง หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ทุกแห่งกำหนดแผนโครงการ เพื่อปรับปรุงงานที่รับผิดชอบต่อสังคมคล้อยตามหลักธรรมาภิบาลตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐบาลได้พยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลอย่างเห็นได้ชัด เช่น การก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีลักษณะเด่นอันเป็นคุณต่อประเทศชาติและ



ประชาชนด้านโครงสร้างและแนวทางอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นหลักประกันด้านคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างกว้างขวางในทุก ๆ ด้าน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในระบบการเมืองการปกครองมีการวางแผนแนวทางและหลักการในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นรวมทั้งการส่งเสริมความเป็นอิสระและสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ประสิทธิ์ ดำรงชัย, 2557) ในส่วนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่กระทบต่อคุณภาพและสิ่งแวดล้อมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (ลิขิต อีริเวคิน, 2551) ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญบัญญัติให้ข้าราชการและพนักงานของรัฐทุกตำแหน่งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ส่วนรวมอำนาวยความสะอาดและให้บริการแก่ประชาชน ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องและก่อให้เกิดความเสียหายเดือดร้อนรวมถึงไม่อำนาวยความสะอาดและให้บริการที่ดีกับประชาชนอาจถูกร้องทุกข์ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักคณะกรรมการผู้บริโภค หรืออาจถูกฟ้องร้องในศาลปกครองได้ ขณะเดียวกันศาลปกครองก็ทำหน้าที่คุ้มครองข้าราชการชั้นผู้น้องที่ถูกกลั่นแกล้งหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสั่งการของผู้บังคับบัญชาด้วย (สุดจิต นิमितกุล, 2553)

ในปัจจุบันการบริหารงานการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานีจังหวัดปทุมธานี กำลังประสบกับปัญหาหลายประการ ซึ่งสังเกตได้จากยังมีปัญหามากมายที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานในปี พ.ศ.2559 เช่น การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึงทุกชุมชน สนามเด็กเล่นในชุมชนไม่พอเพียง ปัญหาการบุกรุกทางเท้าและจอดรถกีดขวางการจราจร ปัญหาทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น ปัญหาต้นไม้พาดสายไฟ ปัญหาการดูแลผู้ป่วยในชุมชน การส่งเสริมอาชีพในชุมชน แสงสว่างบนทางสาธารณะในตอนกลางคืนไม่เพียงพอ ทำให้เกิดเหตุอันตรายบ่อยครั้ง ขาดแคลนถังขยะมีฝาปิด เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและแมลงวันการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบยังไม่ทั่วถึง ปัญหาการปล่อยน้ำเสียลงในคลอง ไม่ผ่านการบำบัด ทำให้น้ำในคลองเน่า ปัญหาความปลอดภัยจากโจรขโมย ถนนมีทางเท้าน้อยเกินไป การส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน



ในชุมชน ปัญหายาเสพติดสำคัญมาก เป็นต้น (เทศบาลตำบลบางเตือ, 2559) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะวิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี” เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้ รูปแบบการวิจัย เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ทั้งหมดจำนวน 140 คน (เทศบาลตำบลบางเตือ, 2561)

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือที่มีต่อการใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (RatingScale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกระดับความคิดเห็น จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลางน้อย และน้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

- |                        |             |
|------------------------|-------------|
| 1. ด้านหลักนิติธรรม    | จำนวน 5 ข้อ |
| 2. ด้านหลักคุณธรรม     | จำนวน 5 ข้อ |
| 3. ด้านหลักความโปร่งใส | จำนวน 5 ข้อ |

- |                          |                  |
|--------------------------|------------------|
| 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม | จำนวน 5 ข้อ      |
| 5. ด้านหลักความรับผิดชอบ | จำนวน 5 ข้อ      |
| 6. ด้านหลักความคุ้มค่า   | จำนวน 5 ข้อ      |
|                          | รวม จำนวน 30 ข้อ |

ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกระดับความคิดเห็น จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและและมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

### ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและและมีเกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	คะแนนข้อความเชิงบวก	คะแนนข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

จากตารางที่ 1 เกณฑ์ดังกล่าว สามารถจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1 - 5 คะแนน โดยกำหนดในการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วง ได้ดังนี้

คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด  
ระดับการวัด

$$\frac{5-1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์การให้คะแนนเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ให้เกณฑ์การวัดระดับคะแนนค่าเฉลี่ยในการแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด



ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open - Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาล ตำบลบางเตือ อำเภอมือเมือง จังหวัดปทุมธานี

**3. การสร้างเครื่องมือวิจัย** สำหรับการสร้างและการทดสอบเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร/บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมือเมือง จังหวัดปทุมธานี

3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

3.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญแก้ไขปรับปรุงให้ ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมา จัดทำเป็นแบบสอบถาม

#### **4. วิธีการทดสอบเครื่องมือ**

4.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปปรึกษากับ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา ของข้อคำถามในแต่ละข้อ ว่าตรงตาม จุดมุ่งหมายและสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาความถูกต้องของการศึกษาคำถามนี้หรือไม่ โดย นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยให้ตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้อง สมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรง

4.2 นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ ใช้ได้จำนวน 30 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67 - 1.00

4.3 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

4.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ ถูกต้อง

4.5 การทดสอบความเชื่อมั่น เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา แต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ บุคลากรเทศบาลนครรังสิต อำเภอมือเมือง ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbaach) ผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .97



4.6 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

## 5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์ ถึง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ไปแจกให้กับบุคลากรของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และรอรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

5.3 ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจากบุคลากรของเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์ แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวผลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\mu$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ ) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) และการทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียว ด้วย F - test (One - way ANOVA)

ตอนที่ 4 รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย





## 6.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

6.2.1 สถิติการบรรยาย (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ( $\mu$ ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ )

6.2.2 สถิติเชิงอนุมานหรืออ้างอิง (inferential statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Least - Significant Different

## ผลการวิจัย

1. ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรเทศบาลตำบลบางเตือ ที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยรวม

**ตารางที่ 2** หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

การใช้หลักธรรมาภิบาล	$\mu$	$\sigma$	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.83	.60	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.76	.62	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.82	.55	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.86	.65	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.96	.64	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.64	.66	มาก
<b>รวม</b>	<b>3.80</b>	<b>.55</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด



2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีความคิดเห็นการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3. แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี พบว่าองค์กรต้องดำเนินการ ดังนี้ 1) บุคลากรต้องศึกษาถูกระเบียบให้ชัดเจน 2) การพิจารณาผลงานต้องดูองค์ประกอบหลาย ๆ ส่วน 3) ต้องเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล และ 4) ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น

## อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญในการบริหารงานอย่างจริงจัง ทั้งการสั่งการและการดูแลสมาชิกทั้งองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศสุนีย์ โทมี่ ศึกษาเรื่องทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ อภิปรายผลได้ว่า ซึ่งทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ในแต่ละด้าน อภิปรายผลได้ว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายได้ว่า (ทศสุนีย์ โทมี่, 2550)

1.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีความรับผิดชอบในหน้าที่เข้าใจหลักกฎระเบียบทางราชการเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (สิรินทร์ พันธุ์เกษม, 2551) ศึกษาเรื่องสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการสร้างธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล อภิปรายผลได้ว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินศึกษา 3 มิติ คือ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ความโปร่งใส และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งประชาชนให้คะแนนธรรมาภิบาลในระดับปานกลางและระดับมาก

1.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภัทรานิษฐ์ สุศรีวานัด ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อภิปรายผลได้ว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าการบริหารส่วนตำบลเสนา



นำหลักธรรมาภิบาลใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนมีความคิดเห็นภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (ภัทรานิษฐ์ สุศรีวานัด, 2557)

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารรับฟังข้อมูลจากข้าราชการในแง่กฎหมายเป็นแนวทางในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศสุนีย์ โดมี้ ศึกษาเรื่องทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ อภิปรายผลได้ว่า ซึ่งทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ในแต่ละด้าน อภิปรายผลได้ว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ทศสุนีย์ โดมี้, 2550)

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารเข้าถึงประชาชน ข้าราชการจึงทำให้กิจกรรมขององค์กรเกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอรุณพล อัจฉริยชีวิน ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อกีบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อภิปรายผลได้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อกีบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน หลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อการตรวจสอบ ด้านหลักคุณธรรม และ ด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารเข้าใจในบทบาทของตนเองเป็นอย่างดี ต้องทำอะไร เมื่อใด อย่างไร หน้าที่ของตนเป็นอย่างดี ย่อมนำมาซึ่งความรับผิดชอบต่อตนเองและองค์กร ทศสุนีย์ โดมี้ ศึกษาเรื่องทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ อภิปรายผลได้ว่า ซึ่งทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ในแต่ละด้าน อภิปรายผลได้ว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ทศสุนีย์ โดมี้, 2550)

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำงานงบประมาณตอบสนองกับชุมชนเป็นอย่างดี คุ้มค่าเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธนภุต โพธิ์เงิน วิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี อภิปรายผลได้ว่า 1) การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยรวมคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยที่สุด อันดับแรก คือหลักการมี

ส่วนร่วม รองลงมา คือ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือหลักนิติธรรม และ 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยรวมคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยที่สุด อันดับแรก คือ ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ รองลงมา การพัฒนาองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผลลัพธ์การดำเนินการ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี 5 ด้าน คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม ทั้งนี้เนื่องจากสมมติฐานสี่ในหกข้อที่ทดสอบด้านหลักนิติธรรม ปรากฏว่าหลักนิติธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยจากผลสำรวจความคิดเห็น เช่น ด้านหลักนิติธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม การให้บริการที่เท่าเทียมกัน การประเมินผลงานพนักงาน ความโปร่งใสของข้อมูลข่าวสาร การประหยัดค่าบริหารจัดการ การจัดหารายได้ และแหล่งทรัพยากร

2. ผลการเปรียบเทียบ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน อภิปรายได้ว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพล สุรนครินทร์ ได้วิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ผลเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต. และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต. นั้น อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ที่ไม่แตกต่างกัน (นพพล สุรนครินทร์, 2547)

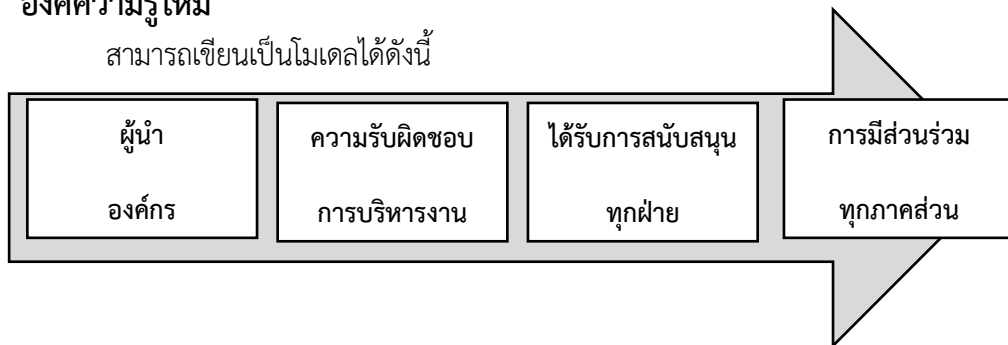
3. แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ 1) บุคลากรต้องศึกษากฎระเบียบให้ชัดเจน ต้องได้รับการอบรมตามตำแหน่งหน้าที่ หรือการเปลี่ยนแปลงระบบการปฏิบัติงาน 2) การพิจารณาผลงานต้องดู



องค์ประกอบหลาย ๆ ส่วน เน้นย้ำหลักธรรมาภิบาลในองค์กร 3) ต้องเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ปัจจุบันใช้ระบบการออนไลน์มากขึ้น และ 4) ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น และการสร้างเครือข่าย

### องค์ความรู้ใหม่

สามารถเขียนเป็นโมเดลได้ดังนี้



ภาพที่ 1 การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานเทศบาลตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

### สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้โดยรวมยังมีบางข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสมควรได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลต้องยึดหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านมาบูรณาการ วิธีพิจารณาการทำงานข้าราชการต้องความรู้ความสามารถและผลการปฏิบัติงาน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความยุติธรรม เป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานแก่พนักงาน ต้องปลูกฝังข้าราชการด้านความคุ้มค่าโดยวิธีการนำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่เพื่อลดค่าใช้จ่ายของเทศบาล และควรสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลต่าง ๆ ผ่านช่องทาง เช่น เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น

### เอกสารอ้างอิง

ทศสุนีย์ โทมี่. (2550). ทักษะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ . ใน วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

เทศบาลตำบลบางเตือ. (2559). รายงานประจำปี 2559. ปทุมธานี: เทศบาลตำบลบางเตือ.

- ..... (2561). รายงานประจำปี 2561. ปทุมธานี: เทศบาลตำบลบางเตือ.
- ธนภุต โพธิ์เงิน. (2556). ปัจจัยด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี. ใน *ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. คณะรัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.*
- นพพล สุรน์ครินทร์. (2547). การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตาม ทิศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์และบุญมี ลี. (2544). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.*
- ประสิทธิ์ ดำรงชัย. (2557). ทิศทางประเทศไทยในการสร้างธรรมาภิบาลและการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น. เรียกใช้เมื่อ 15 ธันวาคม 2564 จาก <http://www.meechithailand.com:INTERNET>
- ภัทรานิษฐ์ สุศรีวานัด. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน *ค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2551). *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.*
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.*
- สิรินทร์ พันธุ์เกษม. (2551). *สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการสร้างธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล. ใน ดุษฎีนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- สุดจิต นิमितกุล. (2553). *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการการปกครองที่ดี (good governamce). กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.*
- อรรถพล อัจฉริยชีวิน. (2562). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อกีบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ใน ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.*